

Väljaandja:	Vinni Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.05.2012
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	13.09.2018
Avaldamismärge:	RT IV, 07.05.2012, 9

Vinni valla kalmistute kasutamise eeskiri

Vastu võetud 29.03.2012 nr 5

Määrus kehtestatakse kalmistuseadus § 7 lg 1 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Vinni valla kalmistute kasutamise eeskiri (edaspidi *eeskiri*) reguleerib Vinni valla haldusterritooriumil asuvate Vinni valla omandis olevate kalmistute haldamist ja kasutamist. Eeskiri on kohustuslik kõigile kalmistul viibivatele isikutele ja hauaplatsi kasutajatele.

(2) Lisaks eeskirjas sätestatule lähtutakse eeskirja täitmisel veel kalmistuseadusest ning Vinni vallas kehtivatest avaliku korra ja heakorra eeskirjadest.

(3) Vinni valla omandis on kaks ajaloomälestiseks tunnistatud muinsuskaitsealised kalmistud: Viru-Jaagupi kalmistu ja Tudu kalmistu, mille haldamisel ja kasutamisel tuleb arvestada lisaks eeskirjas sätestatule muinsuskaitseadusest tulenevaid erisusi.

(4) Kalmistu on avatud iga päev.

§ 2. Mõisted

Eeskirjas kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kalmistu – üldkasutatav maa- ala, mis vastavalt valla üldplaneeringule on ettenähtud surnute matmiseks;
- 2) hauaplats – kalmistul asuv maa-ala ühe või mitme surnu matmiseks kirstus või tuhaurnis;
- 3) hauakoht – koht hauaplatsil kirstu või tuhaurni matmiseks;
- 4) hauaplatsi kasutaja – isik, kellel on hauaplatsi kasutamise õigus ja kellega on sõlmitud hauaplatsi kasutamise leping;
- 5) matja – isik, kes korraldab surnu matmise;
- 6) hauarajatis – hauaplatsil paiknev inventar ja hauaplatsi piire või piirdeaaed, mis ei ole huarajatis;
- 7) hauatähis – ühte või mitut hauakohta tähistav rist, plaat, sammas, kivi või muu tähis;
- 8) omaksed – surnu abikaasa, vanemad, täisealine laps, õde, vend või muu surnu lähedane isik tulenevalt tema elukorraldusest.

§ 3. Kalmistu haldamine

(1) Kalmistute haldajaks on Vinni Vallavalitsus (edaspidi *vallavalitsus*).

(2) Kalmistu haldaja tagab kalmistu heakorra ja korraldab kalmistu kasutamist, sh eraldab hauaplatsi, korraldab jäätmehooldust, täidab kalmistu kujundamisega seotud ülesandeid, peab Vinni valla kalmistute registrit, võtab arvele hooldamata ja kasutajata matmiskohad ning täidab teisi õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(3) Vallavalitsusel on õigus volitada teisi isikuid täitma kalmistu haldaja ülesandeid.

§ 4. Kalmistu kasutamise nõuded

(1) Kalmistu peasissekäigu juures peab olema teadetetahvel järgmise infoga: kalmistu plaan teede, ajaloorimälestiseks olevate haudade, veevõtukohta, jäätmete mahapanekukohtade, inventari laenutamise koha äranäitamiseks, kalmistu haldaja ja kalmistuvahi kontaktandmed ning käesolev eeskiri.

(2) Kalmistu territooriumil tuleb hoida korda, puhtust ja huarahu.

(3) Kalmistul on keelatud:

- 1) risustada, rikkuda ja rüüstata hauaplatse ning üldkasutatavat territooriumi, tarvitada alkoholi, jalutada koeri ja teisi koduloomi;

- 2) panna maha olmejäätmeid ja rikkuda jäätmete kogumise nõudeid, sh paigutada jäätmeid väljapoole mahuteid või selleks mitte ette nähtud kohtadesse;
- 3) muuta omavoliliselt hauaplatsi mõõtmeid;
- 4) ajalooliste hauatähiste ja piirete eemaldamine;
- 5) sõita kalmistul mis tahes liiklusvahendiga ilma kalmistuvahi loata;
- 6) suusatada, uisutada, sõita rulluisukudega ja rulaga;
- 7) matta loomi;
- 8) omavoliliselt maha võtta kasvavaid puid ja põõsaid;
- 9) omavoliliselt hõivata või tähistada võõraid platse;
- 10) teha lõket;
- 11) muu avalikku korda, heakorda ja hauarahu rikkuv tegevus.

§ 5. Hauaplatsi suurus

- (1) Ühe hauaplatsi suurus on 2,5 m × 1,1 m kuni 2,5 m × 1,5 m.
- (2) Kirstuga matmisel peab haua sügavus olema minimaalselt 1,5–2 meetrit maapinnast.
- (3) Urniga matmisel peab haua sügavus olema vähemalt 1 meeter maapinnast.
- (4) Ühele hauakohale on võimalik paigutada üks kirst või kuni kolm urni.

§ 6. Hauaplatsi eraldamine

- (1) Hauaplats eraldatakse matja taotlusel kas kirstus või urnis matmiseks.
- (2) Matja soovi kohaselt eraldatakse kas ühe- või kahekohaline, erandjuhtudel kuni neljakohaline hauaplats (nn pereplats).
- (3) Hauaplatsi eraldamiseks esitab isik kalmistuvahile kirjaliku avalduse, milles on märgitud:
 - 1) avalduse esitaja isiku- ja kontaktandmed;
 - 2) hauaplats, mille eraldamist soovitakse.
- (4) Hauaplatsi eraldamisel surnu matmiseks peab avaldusele olema lisatud ka surmatõend või surnult sündinu puhul arstlik surmateatis.

§ 7. Hauaplatsi kasutusse andmise tingimused ja kord

- (1) Hauaplatsi kasutusse andmiseks sõlmib kalmistu haldaja hauaplatsi kasutajaga hauaplatsi kasutamise lepingu (edaspidi *kasutusleping*). Kasutuslepingu tingimused ja vormi kinnitab vallavalitsus.
- (2) Juhul kui hauaplatsi kasutaja soovib kalmistu haldajalt tellida teenuseid, sõlmitakse hauaplatsi kasutaja ja kalmistu haldaja vahel eraldi teenuse osutamise leping, milles sätestatakse tellitud teenused, nende maksumus ja teenuste eest tasumise kord.

§ 8. Kasutuslepingu tähtaeg ja selle pikendamine

- (1) Kasutusleping sõlmitakse tähtajaga kuni **20 aastat**.
- (2) Kasutuslepingu tähtaja saabumisel loetakse kasutusleping lõppenuks. Kuus kuud enne kasutuslepingu lõppemist teavitab kalmistu haldaja hauaplatsi kasutajat kasutuslepingu lõppemisest, saates kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teate kasutuslepingus toodud aadressile.
- (3) Hauaplatsi senisel kasutajal on eesõigus uue kasutuslepingu sõlmimiseks. Uue kasutuslepingu sõlmimiseks esitab hauaplatsi kasutaja kalmistu haldajale avalduse ühe kuu jooksul enne kasutuslepingu tähtaja möödumist. Uue kasutuslepingu sõlmimise avalduse esitamata jätmisel loetakse kasutusleping lõppenuks ka juhul, kui hauaplatsi kasutaja jätkab hauaplatsi kasutamist.

§ 9. Kasutuslepingu üleandmine ja üleminek

- (1) Hauaplatsi kasutaja võib kasutuslepingu üle anda omastele, teavitades sellest kirjalikult kalmistu haldajat. Kasutuslepingu üleandmine vormistatakse kirjalikult.
- (2) Hauaplatsi kasutaja surma korral on tema perekonnaliikmel, matjal või pärijal õigus astuda kasutuslepingusse hauaplatsi kasutaja asemele. Matja võib astuda kasutaja asemele juhul, kui ta on ise pärija, pärija puudub või pärija loobub matja kasuks. Kasutuslepingusse astumise vormistab kalmistu haldaja kirjalikult hauaplatsi kasutaja surmatõendi esitamisel.

§ 10. Kasutuslepingu lõppemine

- (1) Kasutusleping lõppeb tähtaja möödumisel või lepingu ülesütlemisel.

(2) Hauaplatsi kasutaja võib kasutuslepingu erakorraliselt ühepoolset enne tähtaja lõppu üles öelda, esitades kalmistu haldajale kirjalikult kasutuslepingu ülesütlemise avalduse.

(3) Kalmistu haldaja ütleb kasutuslepingu erakorraliselt ühepoolset enne tähtaja lõppu üles kui hauaplats on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks vastavalt eeskirja §-le 22.

(4) Hauaplatsi, mille kasutusleping on lõppenud, võtab kalmistu haldaja arvele kui kasutajata hauaplatsi vastavalt eeskirja §-le 21.

§ 11. Matmise korraldamine

(1) Matta võib kirstuga või tuhastatult urniga.

(2) Loa matmiseks annab kalmistuvaht maetava isiku surmatõendi ja matja isikut tõendava dokumendi alusel. Üldjuhul peab eelseisvast matmisest kalmistuvahile olema ette teatatud mitte vähem kui üks ööpäev.

(3) Matmine toimub tavaliselt ja traditsioone jälgides. Matmine kalmistule võib toimuda ainult valgel ajal. Riiklikel pühadel matmisi üldjuhul ei toimu.

§ 12. Matmine hauaplatsile

(1) Haua kaevamise, muldasängitamise ja hauakääpa kujundamise korraldab matja.

(2) Matmist takistavate hauatähiste ja hauarajatiste ajutise kõrvaletõstmise ja taaspaigaldamise kulud kannab matja või hauaplatsi kasutaja.

(3) Kui haua kaevamisel tuleb pinnasest välja varem maetu säilmeid, maetakse need tagasi sama haua põhja kaevatud süvendisse. Tervena säilinud kirst jäetakse puutumata.

(4) Matuse käigus hauaplatsi kõrval olevatele hauaplatsidele tekitatud kahjustused kõrvaldab matja või hauaplatsi kasutaja kolme päeva jooksul pärast matuse toimumist.

§ 13. Tundmatu või omasteta surnu matmine

Tundmatu või omasteta surnu matmise või tuhastamise korraldab vallavalitsus. Hauaplatsi hoiab korras kalmistuvaht.

§ 14. Pealematmine

(1) Samale hauakohale pealematmine ei või toimuda varem kui 25 aasta möödumisel viimasest matmisest.

(2) Pealematmiseks on vajalik hauaplatsi kasutaja kirjalik nõusolek.

(3) Ajaloomälestiseks tunnistatud hauale peale ei maeta.

§ 15. Ümbermatmine

(1) Ümbermatmise korraldab kalmistu haldaja. Ümbermatmiseks esitab matja kalmistu haldajale Terviseameti piirkondliku talituse loa ja ümbermatmiseks kasutatava hauaplatsi kasutuslepingu või kasutaja tõestatud allkirjaga nõusoleku juhul, kui ta ise ei ole kasutaja.

(2) Enne ümbermatmist peab liivapinnase puhul olema matmisest möödunud vähemalt üks aasta ja niiske pinnase puhul vähemalt kolm aastat.

(3) Säilmete väljakaevamine hauast peab üldjuhul toimuma külmal aastaajal.

§ 16. Kalmistu ja hauaplatsi kujundamine

(1) Muinsuskaitse all oleva kalmistu kujunduse eesmärgiks on ajalooliselt väljakujunenud miljöö ja seda iseloomustavate elementide säilitamine. Kalmistu haljastuse hindamisel tuleb lähtuda vajadusest kaitsta hauarajatise ja hauatähiseid puude ja põõsaste kahjuliku mõju eest. Eemaldamisele kuuluvad puud, mis kahjustavad juurestiku, tüve või võraga hauarajatise ja hauatähiseid. Säilima peavad ajaloolised alleed, kujundatud puuderühmad.

(2) Hauaplats on kalmistu osa ja selle kujundamisel tuleb järgida antud kalmistu kujunduspõhimõtteid. Hauaplatsi kujundab hauaplatsi kasutaja, arvestades käesolevas eeskirjas toodud piiranguid.

(3) Hauaplats või hauakoht peab olema tähistatud risti, hauaplaadi, -kivi, -samba või muu tähisega, millele on ilmastikukindlalt kirjutatud maetu(te) nimi ning soovitatavalt sünni- ja surmadaatumid. Hauatähis asub haua peatsis.

(4) Hauatähised, hauarajatised ja haljastus peavad olema hauaplatsi piirides. Betoonitorandi valamine on lubatud ainult nendes kvartalites, kus seda on eelnevalt kasutatud.

(5) Hauarajatised peavad olema paigaldatud ja paigutatud nii, et naabruses uue haua kaevamisel ei tekiks varisemisohtu.

(6) Soovitatavad traditsioonilised kujundusvõtted on muru, lillepeenar, liivatatud rada, pügatud hekk (heki kõrgus kuni 1,0 m), madalakasvulised leinavormid, pöösad, sõnajalad.

(7) Hauatähised ja -rajatised on hauaplatsi kasutaja omand.

(8) Hauaplatsi, mille puhul ei ole järgitud kalmistu kujunduspõhimõtteid, tähistab kalmistuvaht hoiatussildiga ning edastab hauaplatsi kasutajale kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hoiatuse kasutuslepingus toodud aadressile. Hoiatuses märgitakse hauaplatsi olukord, hauaplatsi korrastamise kohustus ja tähtaeg ning kohustuse täitmata jätmise tagajärjed.

(9) Kui hoiatuse edastamisele järgneva aasta jooksul hauaplatsi kasutaja ei kõrvalda kalmistu kujunduspõhimõtetele mittevastavaid hauarajatisi, hauatähiseid või haljastust, kõrvaldab kalmistu haldaja need hauaplatsi kasutaja kulul.

(10) Kasutajata hauaplatsiks tunnistatud hauaplatsi eraldamisel uuele kasutajale säilitatakse väärtuslikud hauatähised või -rajatised ning lisatakse vastav kohustus uue hauaplatsi kasutajaga sõlmitavasse kasutuslepingusse.

§ 17. Hauaplatsi hooldamine

(1) Hauaplatsi hooldamist korraldab ja korrashoiu eest vastutab hauaplatsi kasutaja. Hauaplatsi kasutaja on kohustatud korrastama hauaplatsi, hauatähised, hauarajatised ning hauaplatsi ümbritsevad vahekäigud.

(2) Hauaplats peab vastama kalmistu kujunduspõhimõtetele ning järgmistele nõuetele:

- 1) hauaplatsile istutatud taimed on terved ja elujõulised;
- 2) hauaplatsilt on eemaldatud kuivanud ja murdunud taimed, pärjad;
- 3) hauaplatsi piiravaid hekke pügatakse regulaarselt;
- 4) hauatähised ja piirded on terved ja neil olev tekst loetav;
- 5) hauaplatsilt ja hauaplatsi ümbritsevast vahekäigust on riisitud ära lehed ja muu praht;
- 6) hauaplatsi ääre- ja katteplaadid on terved.

(3) Kunstiväärtuslike hauatähiste ja piirete, mis ei ole tunnistatud mälestiseks, korrastamiseks konsulteerida Muinsuskaitseameti maakonna vaneminspektoriga.

(4) Hauaplatsi hooldamisel tekkinud jäätmed tuleb panna selleks ettenähtud kohta.

(5) Hauaplatsil suuremahuliste hooldus- ja remonttööde teostamisel tekkinud ehitusjäätmete äreveo on hauaplatsi kasutaja kohustatud teostama omal kulul.

§ 18. Kasutajata hauaplatsi arvelevõtmine

(1) Kasutajata hauaplatsina võetakse arvele hauaplats, mille kasutuslepingu tähtaeg on möödunud, kasutusleping on erakorraliselt enne tähtaja lõppu lõpetatud või hauaplats, mis on tunnistatud hooldamata hauaplatsiks vastavalt eeskirja §-le 22.

(2) Kasutajata hauaplatsi võib kalmistu haldaja eraldada uuesti kasutamiseks, kui viimasest matmisest on möödunud vähemalt **25 aastat**.

§ 19. Hooldamata hauaplatsiks tunnistamine

(1) Hooldamata hauaplatsiks loetakse hauaplats, millel esineb vähemalt üks järgmistest tunnustest:

- 1) hauaplatsi pinnasest on olulises osas läbi kasvanud rohi või võsa;
- 2) hauarajatised ja -tähised on tugevalt sammaldunud, läbiroostetanud või lagunened;
- 3) hauaplatsile kogunenud prahist ja lehtedest on ilmne, et hauaplatsi ei ole pikka aega hooldatud.

(2) Hauaplatsi hooldamata hauaplatsiks tunnistamise otsustab komisjon.

(3) Hauaplatsi ülevaatomiseks moodustab vallavanem käskkirjaga komisjoni.

(4) Komisjon vaatab hauaplatsi üle kahel korral:

1) esimene ülevaatus, mille käigus tuvastatakse, et hauaplats on hooldamata, märgistatakse see sildiga, millel on kiri „hooldamata hauaplats”. Sildile märgitakse ülevaatuuse järjekorranumber, ülevaatuuse kuupäev,

järgmise ülevaatus kuupäev ja kalmistu haldaja kontaktandmed. Hauaplatsi kasutajale edastatakse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hoiatus;

2) teine ülevaatus toimub mitte varem kui aasta pärast esimest ülevaatus. Selle käigus kontrollitakse esimesel ülevaatusel märgistatud hauaplatsi seisukorda ja võetakse vastu otsus hooldamata hauaplatsiks tunnistamise või tunnistamata jätmise kohta.

(5) Ülevaatus kohta koostatakse protokoll, milles tuuakse ära hooldamata hauaplatsi asukoht, suurus ja kirjeldus. Teise ülevaatus ajal lisatakse protokollile märge otsusest hauaplatsi kasutajata hauaplatsiks tunnistamise kohta. Protokollile kirjutavad alla kõik ülevaatusel osalenud komisjoni liikmed.

(6) Hooldamata hauaplatsina arvele võetud hauaplatside kohta avaldatakse teade valla infolehes ja veebilehel, andes hauaplatsi kasutajale võimaluse kahe kuu jooksul pärast teate avaldamist võtta ühendust kalmistu haldajaga ja korrastada hauaplats või loobuda hauaplatsi kasutamise õigusest ja kasutusleping erakorraliselt üles öelda.

(7) Pärast kahekuulise tähtaja möödumist võib kalmistu haldaja kasutuslepingu üles öelda. Hauaplatsi, millele ei ole kasutuslepingut sõlmitud, kasutusõigus loetakse pärast kahekuulise tähtaja möödumist lõppenuks.

§ 20. Mälestistena kaitse all olevad objektid

(1) Vinni valla kalmistute kui muinsuskaitsealuste kinnismälestiste kaitseks on kehtestatud kaitsevöönd, millele kohaldatakse muinsuskaitseaduse § 24 lõikes 2 sätestatud kitsendusi ja milles tehtavad leevendused märgitakse kaitsekohustuse teatisse. Kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates.

(2) Viru-Jaagupi kalmistul asub kaks ajaloomälestist: rahvusvahelise kuulsusega Vene meresõitja ja Antarktika-uurija, admiral, reisikirjaniku, Ferdinand von Wrangelli (1797–1870) haud ja Eesti iseseisvuse eest langenute mälestuseks püstitatud mälestusmärk – Vabadussõja mälestussammas.

(3) Kalmistul paiknevatele kinnismälestistele eraldi kaitsevööndit ei kehtestata.

(4) Muinsuskaitseameti loata on kalmistu kaitsevööndis keelatud:

- 1) püstitada ehitisi, rajada teid, kraave ja trasse ning teha muid mulla- ja ehitustöid;
- 2) istutada, maha võtta ja välja juurida puid ja põõsaid.

(5) Mälestiste ja kalmistul asuvate ehitiste muinsuskaitse eritingimused, konserveerimise, restaureerimise ja remondi projektid ning mälestistel ja kalmistutel tehtavate mulla- ja ehitustööde projektid tuleb kooskõlastada Muinsuskaitseametiga.

(6) Mälestiste restaureerimist (hauatähised ja piirded) võib teostada tegevusloaga ettevõtja.

(7) Mälestiseks tunnistatud hauaplats, hauarajatis ja sakraalehitis tähistatakse eritähisega. Mälestise tähistamist korraldab Muinsuskaitseamet vastavalt muinsuskaitseadusele.

(8) Muudatused mälestiseks tunnistatud hauaplatsil peavad olema kooskõlastatud vastavalt muinsuskaitseadusele.

§ 21. Järelevalve

Kalmistute mittenõuetekohase kasutamise korral on vallavalitsusel õigus teha ettekirjutus. Ettekirjutuse mittetäitmisel võib vallavalitsus rakendada asendustäitmist või sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemäär on 640 eurot.

§ 22. Rakendussätted

(1) Eeskirja jõustumise ajal kasutuses olev hauaplats jääb senise kasutaja kasutusse kümneks aastaks eeskirja jõustumisest arvates, kui senise kasutaja ja kalmistu haldaja vahel pole kokku lepitud teises tähtjas.

(2) Seniseks hauaplatsi kasutajaks loetakse omaksed, kes on korraldanud hauaplatsil esimese matmise, selle puudumisel isik, kes hauaplatsi reaalset kasutab.

(3) Senisel hauaplatsi kasutajal on kohustus esitada kalmistu haldajale taotlus kasutuslepingu sõlmimiseks kolme aasta jooksul pärast eeskirja jõustumist. Kalmistu haldaja tagab pärast andmete kontrollimist esitatud taotluste alusel lepingute sõlmimise hiljemalt ühe aasta jooksul arvates taotluse esitamisest.

§ 23. Lõppsätted

(1) Kehtetuks tunnistatakse Vinni Vallavolikogu 31.01.2008 määrus nr 1 „Vinni valla kalmistute eeskirja kehtestamine”.

(2) Määrus jõustub 1. mail 2012. a.

Meelis Maine
Esimees